

הם עוד. במישוק הלחצים והכוחות בדרום לבנון, יציאה מסיבוב אחד, אינה מונעת בהכרח חזרה מיידית לסיבוב נוסף.

הממשלה

דין מאיים שוב

כשמשנה דין אומר

„לא“ — למה הוא

מתכוון? למה הוא

מתכוון כשהוא אומר לא?

זה נראה כמו ההצגה המיידעיתכמה של מחזה ישן.

דין שוב הפיץ סביבו איומים סתומים. מדליפו המיקצועיים סיפרו לחכים ול- עיתונאים כי שרהחן עומד לפרוש מן הממשלה, אם דעתו לא תתקבל, ושוב פר- חו בצמרת הניחושים: האם הוא רציני, הפעם, או לא? האם אלה הם איומיסרק, כדי לעשות גלים ולהבלית את עצמו, או שהפעם הוא בכליזאת עשוי להסיק מסק- נות?

הדעות היו חלוקות. רבים זילזלו בכל העניין. אחדים נטו להאמין שאולי-אולי יש הפעם דברים בגו.

דין חש לאמריקאים. למקורביו, וגם לסתם חכים מאנשי הקואליציה, סי- פר דין שהאם מיואש, שכך זה לא יכול

שר החוץ

רציני? לא רציני?

להימשך, שהממשלה אינה מסוגלת לקבל החלטות, שבגין אינו מתפסק, שהמצב מת- קרב לאסון.

דין רצה לכפות את דעתו על מנחם בגין: להשיב בחיוב על השאלות האמרי- קאיות. יודעידבר טענו כי אלה אינן שא- לות אמריקאיות כלל, אלא שאלות דינייות. דין הוא שמרקים את האמריקאים להגיש שאלות אלה, ותיאם עימם מראש את ה- תשובות שהם רוצים לקבל, אלה היו ה- תשובות של דין: לשתף את ירדן בקב- עת גורל הגדה המערבית, לשתף גם את ציגי „החושבים“ בגדה הבעות.

לקפוץ מן העגלה. אותם שסברו כי ייתכן שהפעם הוא רציני באיומיו, הסתמכו על שני שיקולים:

● דין משליך את יתבו על ארצות- הברית, הוא בנה את כל הקאריירה שלו על היחסים ההדוקים שלו עם מעצמתהעל- הוא מבין כי ישראל מתקרבת עתה להתי- נגשות חזיתית עם וואשינגטון, ואין הוא יכול להרשות לעצמו להידרס בהתנגשות זו.

● דין מריח, בחושיהרחה המפותח שלו, כי ימיה של ממשלת בגין ספורים, ואם כן הדבר, כדאי לו לקפוץ מעל העגלה ברגע המתאים, כשם שקפץ עליה, אם יגרום הוא-עצמו משבר שיפיל את הממשלה, יהיה לו סיכוי טוב למלא תפקיד חשוב בממשלה הבאה, שתהיה של המערך-דש מפודל-ליבראלי-דיינטיים.

אולם מרבית המשקפים פיקפקו בכל התיאוריות האלה. לדעתם, יקרה לדין מה שקרה לו בכל ההזדמנויות הקודמות: הוא יתקבל ברגע האחרון, יקבל את מור- תו של בגין, כפי שקיבל בשעתו את מור- תה של גולדה מאיר.

הנסיעה המיסתורית

נסיעת המסתורית של שרהביטחון עזר ויצמן לאירופה הותירה את הכל חסרי ידע ממשי על מטרותיה.

הדלפות מכוונות מלישכת שרהביטחון הולידו כותרות רא- שיות בעיתונים, כי הנסיעה כרוכה ביוזמת-שלום חדשה, ואולי במגע עם מנהיג לא-ערבי, ועל כל פנים ברור כי הפגישה המיסתורית הייתה בלונדון, המקום אליו טס שרהביטחון ביום הרביעי שעבר בטיסת אל-על, שעובה את ישראל ב-9.15 בבוקר.

המסלול

המוזר

הניחושים יכולים להיות נכונים, אבל ייתכן גם שמטר- רת הפגישה היא אחרת לגמרי. על מטרות זו ניתן ללמוד ראשית כל מניתוח לוח-הנסיעות של ויצמן וחבריו לנסיעה.

שרהביטחון שהה בלונדון ביום הרביעי בלילה. ביום החמישי בצהריים עלה בשעה 10.05 על מטוס של חברת ביי-איי לציריך, טיסה מיספר 614. הטיסה הגיעה לציריך בשעה 11.35 בצהריים, ויצמן יצא מציריך לישראל בטיסת אל-על, שהיתה צריכה להמריא בשעה 13.10, אך איחרה לצאת ויצאה סביב השעה 15.00 והגיעה לישראל בשעה 19.00 לערך.

מקורביו של ויצמן מסבירים את המסלול דרך ציריך בכך שרצה להגיע לישראל מוקדם, וטיסת אל-על מלונדון לתל-אביב, ביום החמישי, הייתה צריכה לצאת רק ב-17.00 ולהגיע סביב 23.00. ויצמן רצה להגיע מוקדם, ולכן בחר לטוס דרך ציריך כתחנת-ביניים, פשוט כי זו הייתה הדרך הקצרה ביותר להגיע לישראל.

הסבר זה אינו עומד בפני עובדה פשוטה. באותו יום חמישי יכול היה ויצמן לטוס ישירות מלונדון לישראל בטיסת ביי-איי בשעה 13.15 בצהריים, ולהגיע לישראל בשעה 18.10. אמנם אז היה עליו לטוס עם ביי-איי ולא עם אל-על, אך הרי הוא טס ממילא בחברה זו מלונדון לציריך.

המסקנה מניתוח לוח-הטיסות לאותו יום הוא שוייצמן טס לציריך במכוון, וכי עמדו לרשותו שם לפחות שלוש שעות

צה"ל

מיסדר התפקד

מה שהראיג את

הרמטכ"ל בטכס הזיכרון

היתה הופעת החיילים

„אין מילים בפי לתאר את הכאב והעל- בון הצורב הנובע מהימנעות כמעט מוח- לטת להתעניין במשפחותינו, ברובן הגדול. הייתה כן שמוט כליות והרגשת אשמה גור- מים להימנעות זו?“ שאל כנאב צבי קרייתי.

קרייתי, אחד מהורי 51 חללי הצנחנים שצאז לפני שנה את מותם בהתרוסקות מסוק, ביטא את תחושת ההורים השכר- לים, שנאספו בשבוע שעבר לטכס גילוי האנדרטה שנועדה להנציח את זכר יקי- ריהם. הם קיוו, שלפחות ביום הזיכרון יקבלו פיצוי מיוזמי, במילים, על כאבם. לא כך היה.

האנדרטה שהוקמה על הגבעה בה התי- רסק המסוק, ליד קיבוץ ייטב בעמק-היר- דן, התגלתה כמצבה מיניאטורית, שגובהה אינו עולה על מטר וחצי. קשה לאתר אר- תה בסביבה אלא מרחק מטרים ספורים בלבד.

בטכס עצמו נוכחו אומנם קצינים בכיי רים של צה"ל ובראשם הרמטכ"ל, רבי- אלוף רפאל (רפול), איתן, אך משום מה העדיף הרמטכ"ל, שלא לומר דבר להור- רים השכולים. אחרי שהתגלה דווקא כדב- רן, מאז מינויו לתפקידו, לא היו בפיו של רפול מילים לנחמם.

לעומת זאת נשא רפול נאום קצר בפני יחידת צנחנים שערכה מיסדר בסיום טכס הזיכרון, כמה מההורים השכולים צפו בי- מיסדר, קיוו שבפני החיילים יעלה הרמטכ"ל את זכר בניהם. רפול אומנם דיבר, אבל מה שהעסיק אותו היו דברים שונים לגמרי. הוא אומ- נם הוכיר בנאומו הקצר את אסון המסוק כיחיד בגודלו, בימי שלום, מאז אובדן הצוללת דקר. לאחר מכן עבר מייד לדבר על הופעת החיילים שניצבו במיסדר. „תס- תכלו אחד על השני וכל אחד על עצמו“, אמר להם, „ותבינו למה אתם בושה למקום ובינוי לצנחנים.“

החיילים הסתכלו האחד על השני ולא הבינו, כולם היו מצוחצחים וממורקים לקי-

ראת מיסדר הרמטכ"ל. לבושים בגדי אל-ף, נעליהם מצוחצחות וראשיהם חבושים בי- כומתות. רק אבק הביקעה דבק בנעליהם. ההורים השכולים ששמעו את הדברים היו המומים. הם לא הגיבו, מלבד בככי חרישי.

חקירות

למי הוקדש ההקדש

החקירה נפתחה מחדש —

ואז התברר שכן

העדות כבר ישנן

הפירסום על עיסקת-המכר של בית- הקברות המוסלמי בטאטו בתל-אביב (העו- לם הזה 2127) גרם תגובות רששרת רבות. הכתבה מסרה על חקירה שנפתחה בהוראת היועץ-המישפטי-לממשלה, ביוז- מת יועץ מישרד ראש-הממשלה לעניינים ערביים, הד"ר משה שרון, שבה מעורבות פרשיות שקדמו לבחירות 1973.

לפני כמה ימים קיבלו חוקרי מחלת-ה- ההונאה בתל-אביב, בראשותו של תת- ניצב בנימין זיגל, את החקירה לידיהם, גילו כי אין להם הרבה עובדות. למעשה, כל מה שעליהם לעשות הוא לשחזר את תיק החקירה שנעשתה בשנת 1974 על- ידי מדור הרמאויות בתל-אביב, בראשות אריה נאור, בעיקבות חקירה זו כבר נעצ- רו בינואר 1975 חלק מן המעורבים. אך היא הסתיימה בלא-כלום, ולא הוגש כל גיליון-אישום. בעיקבות פתיחת החקירה מחדש נודעו פרטים חדשים רבי-משמעות.

שוחזר לחברי הוועד, בינואר 1975 נעצרו ששה חברי ועד ההקדש המוסלמי של יפו, כולל הו"ר עלי רשידי, וכן ה- מתור הקבל יוסף סילקו מבני-ברק. הם נחשדו שכל אחד מהם קיבל מסילקו 50 אלף לירות, כדי שיצביעו בעד מכירת 41 דונם משטח בית-הקברות בטאטו ל- קבלן יוסף חסון, בעל חברת יוסי להשק- עות.

חקירת המישטרה, שנערכה אז, גילתה כי יוסי להשקעות ושלמה 2.8 מיליון לירות ומרתת השטח, מהו שלמה מיקדמה של 300 אלף לירות, שהוכנסו לחשבון מיוחד עלישם עלי רשידי ומרדכי סיפרוני, השב מישרד ראש-הממשלה. הכספים מתשובו זה שימשו, לפי מימצאי החקירה, למימון

מיפעליספרט בכפרים ערבים מחוץ לי- יפו, שהוקמו ערב הבחירות לכנסת-שנערי- כו בסוף שנת 1973. החקירה שנערכה אז גילתה, כי נוסף על הסכום הרישמי שילמו עוד 375 אלף לירות כשודר לתבריהוועד. השודר שוי- לס לפי החשד, ולפי העדויות במישטרה, עלידי יוסף סילקו וגירוא שמיר, שעסק בתיווך קרקעות ובעסקים שונים.

עלי רשידי הגיע אל סילקו ואל חסון באמצעות עורך-הדין מיכה הוכמן והמתווך ישראל גילבוע מחולון.

לכן ישחזר. זמן קצר לאחר-מכן חיי- פש חסון שותף שיממן את העיסקה, וי- הגיע — באמצעות המתווך יעקב כאר — מראשון-לציון אל הקבלן חיים שכטר, מאותה עיר.

כשתיה בכיר לעיסקה, תמורת ארבעה מילי- יון לירות (רשמית) ועוד 1.8 מיליון לירות (בשחור), לפי טענת המתווכים שנחקרו בפרשה.

את הסכום של ארבעה מיליון היה על שכטר לשלם ברגע השיקקע תועבר על שמו באישור בית-המשפט. הסכום השני נחלק לכמה גורמים. יוסף חסון קיבל 970 ועוד רווח צנוע, שממנו שילם גם למתור- כים מציוד ולעורכי-הדין שלו, וישכר פיי- שר ומיכה הוכמן. סכום נוסף ושל חצי מיליון לירות נתן שכטר לסילקו, בצורת ערבויות בנקאיות, וסילקו מימש אותן ועד היום מסרב לתחזרן. עוד חצי מיליון התי- חלקו בין יתר עורכי-הדין והמתווכים בי- פרשה.

כל העובדות הללו מצויות בתיק, ונראה כי היה אפשר כבר אז להגיע לידי הליכים פליליים. אך אלה לא מוצו אז, משום-מה. ייתכן כי היה חשש מפני גילוי הצורה ה- מוזרה, הבלתי-הקוית, שבה מומנו מיפעלי- הספרט ערב הבחירות. ייתכן כי המעור- בים בפרשה הפעילו קרובים וחברים בעלי- השפעה.

היום, באיחור של שלוש שנים, התחדשו הליכי החקירה, ונראה כי עקב המהפך בשלטון שוב לא יהיו בלמים לסימוה.

מרדור

וייצמן

לא מדבר, לא רואה

וחצי מהנחיתה עד ההמראה — זמן-נטו לעיסוקים של שלוש מגיעים לעיר עצמה ב-10 דקות במונית. לוייצמן היה די זמן לשיחה עניינית עם מי שרצה.

על מהות פגישתו של עזר ויצמן בציריך ניתן ללמוד מעובדה שהוכרה רק פעם אחת, עלידי כתב שידורי ישראל שהיה בנמל-התעופה בן-גוריון בנחות מטוסו של השר. הכתב שידר בשידור ישיר ביומן החדשות שאחרי החדשות של שעה 7 בערב, תיאר את נחיתת המטוס, כיצד יוצא ממנו ויצמן ופונה ישירות למכונת שחיכתה לו ליד המטוס. אחר-כך, המשיך הכתב, יצא מן המטוס אישיהעסקים יעקב מרידור ופנה ללא מילה לאולם ה- נוסעים. כאן הפסיק הכתב את תיאורו.

מקורביו של מרידור ניסו לטעון שהגיע ארצה במטוס סוויס אייר שהגיע ארצה לפני טיסת אל-על, אולם כתב שידורי ישראל, שראה אותו יוצא מאותו מטוס שבו הגיע ויצמן, מהימן ביותר, ויש לקבל את דיווחיו.

השאלה היא: מה משותף לעזר ויצמן, יעקב מרידור וציריך?

יגאל לביב